

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2011. gada 14. jūnijā*

Lieta C-196/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko Eiropas skolu Apelācijas padome iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 25. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 29. maijā, tiesvedībā

Paul Miles u.c.

pret

Eiropas skolām.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji A. Tizzano [*A. Tizzano*], H.N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), J. Malenovskis [*J. Malenovsky*], U. Lehmuss [*U. Lohmus*], E. Levits, A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

* Tiesvedības valoda — franču.

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretāre R. Šereša [*R. Šereš*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 9. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- P. Mailza [*P. Miles*] u.c. vārdā — S. Orlandi [*S. Orlandi*] un Ž. N. Lui [*J.-N. Louis*],
advokāti,

- Eiropas skolu vārdā — M. Žijē [*M. Gillet*], advokāts,

- Eiropas Komisijas vārdā — B. Eggers [*B. Eggers*] un Ž. P. Kepenns [*J.-P. Keppenne*],
pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2010. gada 16. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu jautājumu attiecas uz LESD 18., 45. un 267. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp 137 pasniedzējiem, kurus darbam Eiropas skolās ir norīkojusi Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, un Eiropas skolām saistībā ar, pirmkārt, pēdējo minēto atteikumu pielāgot viņu atalgojumu par laika periodu līdz 2008. gada 1. jūlijam pēc sterliņa mārciņas vērtības samazināšanās un, otrkārt, aprēķina metodi, kas ir piemērojama kopš šī datuma, lai atalgojumus pielāgotu valūtas, kas nav euro, kursa svārstībām.

Atbilstošās tiesību normas

Konvencija, ar ko nosaka Eiropas skolu statūtus

- 3 Sākotnēji Eiropas skolas tika nodibinātas saskaņā ar diviem tiesību aktiem, proti, pirmkārt, Eiropas skolas statūtiem, kas parakstīti 1957. gada 12. aprīlī Luksemburgā (*Recueil des traités des Nations Unies*, 443. sēj., 129. lpp.), un, otrkārt, Protokolu par Eiropas skolu dibināšanu, kas sagatavots, pamatojoties uz Eiropas skolas statūtiem, un parakstīts Luksemburgā 1962. gada 13. aprīlī (*Recueil des traités des Nations Unies*, 752. sēj., 267. lpp.).

- 4 Šie tiesību instrumenti tika aizstāti ar 1994. gada 21. jūnijā Luksemburgā noslēgto Konvenciju, ar ko nosaka Eiropas skolu statūtus (OV L 212, 3. lpp.; turpmāk tekstā — “Eiropas skolu konvencija”); tā stājās spēkā 2002. gada 1. oktobrī un ir šobrīd piemērojamais tiesību instruments. Pretēji sākotnējiem [tiesību] instrumentiem, kuru līgumslēdzējas puses bija tikai dalībvalstis, Eiropas skolu konvenciju noslēdza arī Eiropas Kopienas, kurām šādas tiesības tika piešķirtas ar Padomes 1994. gada 17. jūnija Lēmumu 94/557/EK, ar ko pilnvaro Eiropas Kopienu un Eiropas Atomenerģijas kopienu apstiprināt ar parakstu un noslēgt Konvenciju, ar ko nosaka Eiropas skolu statūtus (OV L 212, 1. lpp.).
- 5 Eiropas skolu konvencijas preambulas pirmajā līdz ceturtajā apsvērumā ir noteikts:

“ņemot vērā, ka, sākot no 1957. gada, ir dibinātas iestādes, kuras sauc par Eiropas skolām un kuras ir paredzētas Eiropas Kopienu darbinieku bērnu kopējai izglītošanai, lai nodrošinātu Eiropas iestāžu pienācīgu darbību,

ņemot vērā, ka Eiropas Kopienas ir ieinteresētas nodrošināt šo bērnu kopēju izglītošanu un šim nolūkam veikt iemaksu Eiropas skolu budžetā,

ņemot vērā, ka Eiropas skolu sistēma ir *sui generis* sistēma; ņemot vērā, ka tā ir forma sadarbībai starp dalībvalstīm, kā arī starp dalībvalstīm un Eiropas Kopienām, vienlaikus pilnīgi atzīstot dalībvalstu atbildību par mācību saturu un to izglītības sistēmas organizāciju, kā arī to kultūras un valodas savdabību,

[ņemot vērā, ka]:

[..]

- pedagogiem un citām personām, uz kurām tie attiecas, jānodrošina pietiekama tiesiskā aizsardzība pret Padomes vai administratīvo valžu darbību; šajā nolūkā jāizveido Apelācijas padome ar stingri ierobežotu kompetenci,

  - Apelācijas padomes kompetence neskar dalībvalstu tiesu kompetenci attiecībā uz civiltiesisko un kriminālo atbildību”.
- 6 Saskaņā ar Eiropas skolu konvencijas 7. pantu Eiropas skolu Apelācijas padome (turpmāk tekstā — “Apelācijas padome”) kopā ar Padomi, ģenerāļsekretāru un inspekcijas valdēm ir viena no visām skolām kopīgām struktūrām.
- 7 Atbilstoši Eiropas skolu konvencijas 26. pantam “[t]ie strīdi starp ligumslēdzējām pusēm, kas attiecas uz šīs konvencijas interpretāciju un piemērošanu un ko nav atrisinājuši Padome, ir tikai Eiropas Kopienu Tiesas kompetencē”.
- 8 Eiropas skolu konvencijas 27. pantā ir noteikts:

“1. Izveido Apelācijas padomi.

2. Jebkuru tādu strīdu gadījumā, kas attiecas uz šīs konvencijas piemērošanu, visām personām, uz kurām tā attiecas, izņemot administratīvo un apkalpojošo personālu, pirmā un pēdējā instance ir tikai Apelācijas padome, ja visas administratīvās iespējas ir izmantotas, un attiecībā uz jebkura tāda akta likumību, kas pamatojas uz konvenciju vai noteikumiem, kuri izstrādāti saskaņā ar to un kuri nelabvēlīgi ietekmē šādas personas, Padomei vai Administratīvajai valdei realizējot savas pilnvaras, kas noteiktas šajā konvencijā. Ja šādi strīdi rodas saistībā ar finansēm, tad Apelācijas padomei ir neierobežota kompetence.

Nosacījumus un sīki izstrādātus noteikumus, kas attiecas uz šo lietu izskatīšanu, pēc vajadzības nosaka Pedagogu nodarbināšanas noteikumos vai nepilnas slodzes pedagogu nodarbināšanas kārtībā, vai arī Skolu vispārējos noteikumos.

3. Apelācijas padomes locekļi ir tādas personas, kuru neatkarība nav apšaubāma un kuras ir atzītas par kompetentām tiesību jomā.

Tikai tām personām, kas ir iekļautas sarakstā, kuru izveido Eiropas Kopienu Tiesa, ir tiesības pretendēt uz locekļa statusu Apelācijas padomē.

4. Apelācijas padomes statūtus pieņem Padome ar vienprātīgu lēmumu.

Apelācijas padomes statūtos nosaka padomes locekļu skaitu, procedūru, kā Padome viņus ieceļ amatā, viņu pilnvaru termiņu un viņiem piemērojamos finanšu noteikumus. Statūtos nosaka padomes darbības veidu.

5. Apelācijas padome pieņem savu reglamentu, kurā paredz noteikumus, kādi vajadzīgi statūtu piemērošanai.

Reglamentu vienbalsīgi apstiprina Padome.

6. Apelācijas padomes spriedumi līgumslēdzējām pusēm ir saistoši, un, ja Līgumslēdzējas Puses nespēj tos izpildīt, tad attiecīgās dalībvalstu iestādes nodrošina izpildi piespiedu kārtā saskaņā ar savas valsts attiecīgajiem tiesību aktiem.

7. Citi strīdi, kurās skolas ir puses, ir dalībvalstu tiesu kompetencē. Īpaši šis pants neskar dalībvalstu tiesu kompetenci civillietās un krimināllietās.”

Eiropas skolu Apelācijas padomes statūti

9 Eiropas skolu Apelācijas padomes statūtu 1. pantā ir noteikts:

“1. [...] Apelācijas padome sastāv no sešiem locekļiem, kas iecelti uz piecu gadu termiņu.

2. Padome, lemjot ar divu trešdaļu tās locekļu vairākumu, tos ieceļ no saraksta, kuru šim mērķim ir izveidojusi Eiropas Kopienu Tiesa.

3. Viņu pilnvaru termiņš ir atjaunojams ar automātisku pagarinājumu uz tādu pašu laiku, ja Padome, lemjot ar divu trešdaļu tās locekļu vairākumu, nenosaka citādi.

[..]” [Neoficiāls tulkojums]

10 Atbilstoši šo statūtu 3. pantam “Apelācijas padomes locekļi to pilnvaru termiņā nedrīkst iesaistīties nekādās politiskās vai administratīvās darbībās vai veikt profesionālu darbību, kas ir pretrunā viņu pienākumam rīkoties neatkarīgi un objektīvi”.

11 Minēto statūtu 5. pantā ir noteikts, ka “Apelācijas padomes locekli var atcelt no pienākumu pildīšanas, ja pārējie locekļi plenārsapulcē ar divu trešdaļu tās locekļu vairākumu nolemj, ka viņš vairs neatbilst izvirzītajām prasībām”.

12 Šo pašu statūtu 15. pantā ir paredzēts:

“[..]

2. Neviens loceklis nevar piedalīties tādas lietas izmeklēšanā, kurā viņš ir personīgi ieinteresēts vai kurā viņš agrāk ir bijis iesaistīts vai nu kā pārstāvis, konsultants vai padomnieks pusei vai personai, kura ir ieinteresēta lietā, vai kā tiesas vai izmeklēšanas komisijas loceklis vai kādā citā statusā.

3. Ja loceklis atstata sevi iepriekš minētā iemesla vai kāda cita īpaša iemesla dēļ, viņš par to informē Apelācijas padomes priekšsēdētāju, kurš vajadzības gadījumā nodrošina viņa aizstāšanu ar citu locekli.

4. Ja Apelācijas padomes vai valodu sekcijas priekšsēdētājs uzskata, ka locekļa personīgajos apstākļos ir rodams pamats viņu atstādināt, viņam ar ieinteresēto personu ir jāveic pārrunas; nevienprātības gadījumā lēmumu pieņem Apelācijas padome vai nodaļa. Pēc attiecīgā locekļa uzklaušanās Apelācijas padome vai nodaļa apspriežas un balso bez viņa klātbūtnes. Gadījumā, ja locekļu sastāvs izlemj par labu atstādināšanai, Apelācijas padomes priekšsēdētājs var atrast viņam aizstājēju.”

Darbam Eiropas skolās norīkotā personāla statūti

13 Darbam Eiropas skolās norīkotā personāla statūtus (turpmāk tekstā — “Norīkotā personāla statūti”) pieņēma [Eiropas skolu] Padome saskaņā ar pilnvarām, kas tai šim nolūkam ir piešķirtas ar Eiropas skolu konvenciju.

14 Norīkotā personāla statūtu redakcijas, kas bija piemērojama laika posmā no 2004. gada oktobra līdz 2008. gada 30. jūnijam, 49. pantā bija paredzēts:

“1. Saskaņā ar šajā nodaļā minētajiem nosacījumiem un ja nav paredzēti pretēji noteikumi, darbinieks ir tiesīgs uz atlīdzību, kas atbilst amatam un limenim šī amata algas skalā, kāda ir noteikta šo statūtu III pielikumā.

2. a) Kompetentās valsts iestādes maksā darbiniekam valsts atalgojumu un informē skolas direktoru par izmaksātajām summām, precizējot visas sastāvdaļas, kas ņemtas vērā aprēķinos, tostarp obligāto sociālo iemaksu un nodokļu atskaitījumus.
- b) Skola maksā starpību starp, pirmkārt, šajos statūtos paredzēto atalgojumu un, otrkārt, visu valsts atalgojumu atbilstošo vērtību, no kuras atskaitītas obligātās sociālās iemaksas.

Šo atbilstošo vērtību aprēķina tās valsts valūtā, kurā darbinieks strādā, un pamatojoties uz valūtas kursu, ko piemēro Eiropas Kopienu ierēdņu atalgojumam.

Ja šī atbilstošā vērtība ir lielāka nekā šajos statūtos kalendārajam gadam paredzētais atalgojums, attiecīgajam darbiniekam izmaksā starpību starp abām summām.

[..]” [Neoficiāls tulkojums]

- 15 Norīkotā personāla statūtu 49. panta 2. punkta b) apakšpunkta komentārā ir precizēts:

“Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumos kā atsauces kursu valūtai, kas nav euro, ir paredzēts pielāgot attiecīgā gada 1. jūlijā spēkā esošo budžetam piemērojamo kursu. Šis atsauces kurss tiek izmantots atalgojuma konvertācijai euro valūtā.”

- 16 2008. gada oktobrī Padome nolēma, sākot ar 2008. gada 1. jūliju, grozīt Norīkotā personāla statūtu 49. panta 2. punkta b) apakšpunktu, starp šī noteikuma otro un trešo daļu ievietojot šādu daļu:

“Šie maiņas kursi tiek salīdzināti ar ikmēneša maiņas kursiem, ko piemēro budžeta izpildei. Gadījumā, ja vienas vai vairāku valūtu maiņas kursa atšķirība ir 5 % vai lielāka salīdzinājumā ar līdz šim izmantoto maiņas kursu, pielāgošana tiek veikta, sākot no šī mēneša. Ja minētā minimālā robežvērtība nav sasniegta, maiņas kursi tiek aktualizēti ne vēlāk kā pēc sešiem mēnešiem.”

- 17 Saskaņā ar Norīkotā personāla statūtu 79. pantu administratīvus un finansiālus lēmumus var administratīvā kārtā pārsūdzēt Ģenerālsēkretariātā. Ģenerālsēkretariāta tiešu vai netiešu lēmumu par noraidīšanu var pārsūdzēt tiesā saskaņā ar minēto statūtu 80. pantu, kura 1. punktā ir paredzēts:

“Apelācijas padomei ir ekskluzīva pirmās un pēdējās instances kompetence, izskatot visus strīdus starp skolu vadības struktūrām un personālu saistībā ar viņiem nelabvēlīga akta tiesiskumu. Gadījumos, kad šādam strīdam ir finansiāls raksturs, Apelācijas padomei ir neierobežota kompetence.”

- 18 Atbilstoši Norīkotā personāla statūtu 86. pantam “šo statūtu pantu, kas ir identiski Eiropas Kopienų Civildienesta noteikumu pantiem, interpretācija ir jāveic saskaņā ar Komisijas piemērotajiem kritērijiem”.

Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

- 19 P. Mailzs, kā arī 136 citi prasītāji pamata lietā ir pasniedzēji, kurus Apvienotā Karaliste ir norikojusi darbam Eiropas skolās. Saskaņā ar Norīkotā personāla statūtu 49. pantu viņi saņem, pirmkārt, valsts atalgojumus, ko izmaksā Apvienotās Karalistes iestādes, un, otrkārt, Eiropas skolas izmaksātu piemaksu, kas ir vienāda ar starpību starp, pirmkārt, šajos statūtos paredzēto atalgojumu un, otrkārt, visu valsts atalgojumu atbilstošo vērtību, no kuras atskaitītas obligātās sociālās iemaksas (turpmāk tekstā — “Eiropas piemaksa”).
- 20 Par laika posmu no 2007. gada 1. jūlija līdz 2008. gada 30. jūnijam Eiropas piemaksa — piemērojot šajā laika posmā spēkā esošās Norīkotā personāla statūtu redakcijas 49. panta 2. punkta b) apakšpunktu — tika aprēķināta, pamatojoties uz starpību starp, pirmkārt, šajos statūtos paredzēto atalgojumu un, otrkārt, visu valsts atalgojumu atbilstošo vērtību, kas izteikta sterliņa mārciņās un konvertēta, pamatojoties uz budžetā izmantojamo valūtas kursu, ko 2007. gada 1. jūlijā piemēroja Eiropas Kopiena.
- 21 Sākot no 2007. gada oktobra sterliņa mārciņa piedzīvoja būtisku vērtības samazināšanos. Tomēr šī vērtības samazināšanās netika ņemta vērā, aprēķinot Eiropas piemaksu prasītājiem pamata lietā līdz 2008. gada 1. jūlijam, jo Eiropas Kopienai ierēdņu atalgojumam piemērojams valūtas maiņas kurss, uz kuru ir minēta atsauce iepriekš minētajā normā, tika pielāgots tikai reizi gadā.
- 22 P. Mailzs un citi prasītāji pamata lietā laika posmā no 2008. gada 15. aprīļa līdz 20. maijam administratīvā kārtā iesniedza sūdzības Eiropas skolu Ģenerālsekretāram, prasot pārskatīt sterliņa mārciņas konvertācijas likmi un pārrēķināt Eiropas piemaksas, sākot

no 2007. gada novembra. Tā kā minētais Ģenerālsēkretariāts šīs prasības netieši noraidīja, prasītāji pamata lietā attiecīgi 2008. gada 15. decembrī un 2009. gada 9. janvārī Apelācijas padomē cēla prasības atcelt tiesību aktu, papildus prasot kompensāciju par laika posmu no 2007. gada novembra līdz 2008. gada jūnijam. Šajās prasībās prasītāji pamata lietā iebildes veidā it īpaši uzsvēra Norīkotā personāla statūtu 49. panta 2. punkta b) apakšpunkta prettiesiskumu, ņemot vērā EKL 12. un 39. pantu.

23 Lai elastīgāk varētu pārskatīt valūtas konvertācijas likmi dalībvalstu ārpus euro zonas valūtu kursu lielu svārstību gadījumā, 2008. gada oktobrī Eiropas skolu Padome grozīja Norīkotā personāla statūtu 49. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Šī grozījuma spēkā stāšanās bija paredzēta 2008. gada 1. jūlijā, jo piemērošana ar atpakaļejošu spēku radītu būtiskas izmaksas un nozīmētu, ka dalībvalstu, kuru valūtas vērtība bija palielinājusies, norīkotajam personālam tiktu prasīts atmaksāt papildus saņemto Eiropas piemaksu.

24 Apelācijas padome atzīmē, ka Eiropas skolu juridiskā sistēma ir *sui generis* sistēma, kas atšķiras kā no Kopienų un Eiropas Savienības sistēmas, tā arī no dalībvalstu sistēmas, un vienlaikus tā ir kā šo abu sistēmu sadarbības veids. Tā precīzē, ka no minētā var secināt, ka, kaut arī valsts un starptautiskie instrumenti, kuru dalībnieces pašas Eiropas skolas nav, šīm skolām kā tādām nevar būt juridiski saistoši, pamatprincipiem, kas ietverti šajos instrumentos vai uz kuriem tajos ir atsauce, — tā kā tie ir vispārēji atzīti gan Savienības, gan dalībvalstu tiesību sistēmā — vismaz ir jābūt kā atsaucei. Eiropas skolu struktūru darbībā. Turklāt Savienības tiesību normas, uz kurām ir minēta

precīza atsauce tiesību aktos, kas pieņemti, piemērojot Eiropas skolu konvenciju, ir tieši piemērojamas minēto skolu sistēmā.

- ²⁵ Apelācijas padome konstatē, ka šādos apstākļos prasītāji pamata lietā iebildes veidā var atsaukties uz Norīkotā personāla statūtu 49. panta 2. punkta b) apakšpunkta prettiesiskumu, ņemot vērā EKL 12. un 39. pantu.
- ²⁶ Apelācijas padome norāda, ka Eiropas skolu konvencijā ir skaidri paredzēts tikai tas, ka Tiesa ir kompetenta izskatīt strīdus starp līgumslēdzējām pusēm. Taču jautājums ir par to, vai, lai interpretētu un piemērotu Savienības tiesību principus, uz kuriem Tiesā var atsaukties, un tās šo tiesību normas, uz kurām ir minēta atsauce noteikumos, kas pieņemti, piemērojot šo konvenciju, Apelācijas padome, kaut arī tā pieder *sui generis* sistēmai, kas atšķiras no Kopienas un dalībvalstu sistēmām, var tikt uzskatīta par tiesu, uz kuru attiecas EKL 234. pants.
- ²⁷ Apelācijas padome šajā kontekstā uzsver, ka tā tika izveidota ar konvenciju, kas attiecas vienīgi uz Kopienu un tās dalībvalstīm, lai nodrošinātu vienādu tiesību aizsardzību tai piešķirto pilnvaru jomā. Turklāt šajā konvencijā esot paredzēts, ka tās nolikumu piemērošana, ja nepieciešams, ir jānodrošina dalībvalstu kompetentajām iestādēm un ka strīdi, kas neietilpst tās kompetencē, tiek nodoti izskatīšanai valsts tiesās. Tādējādi būtu paradoksāli, ja tikai valsts tiesas varētu vērsties Tiesā, izskatot strīdu saistībā ar Eiropas skolām. Visbeidzot, iespēja Apelāciju padomei uzdot prejudiciālus jautājumus Tiesai esot saderīga ar EKL 234. pantā paredzēto mērķi nodrošināt vienveidīgu Savienības tiesību interpretāciju.

28 Attiecībā uz jautājumu par to, vai Norīkotā personāla statūtu 49. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir saderīgs ar EKL 12. un 39. pantu, Apelācijas padome uzskata, ka ir noteiktas grūtības uz to atbildēt. Tā atzīmē, ka, tā kā strīdīgais noteikums tika grozīts, sākot vien ar 2008. gada 1. jūliju, proti, astoņus mēnešus pēc konstatētās sterliņa mārciņas vērtības būtiskas samazināšanās, Apvienotās Karalistes norīkotie pasniedzēji tādējādi bija neizdevīgākā situācijā attiecībā uz viņu atalgojuma aprēķināšanu līdz šim datumam. Fakts, ka citu dalībvalstu norīkotie pasniedzēji bija izdevīgākā situācijā tāpēc, ka atalgojumi netika pielāgoti pirms šī datuma šo valstu valūtas vērtības palielināšanās dēļ, vēl mazāk pamatojot Eiropas skolu nostāju, ka nepielāgošanas rezultātā tika pastiprināta nevienlīdzīgā attieksme pret attiecīgajiem pasniedzējiem. Pēc Apelācijas padomes domām, šāda situācija šķiet ne tikai pretrunā vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principam, pamatojoties uz pilsonību, bet arī ierobežo darba ņēmēju brīvu pārvietošanos.

29 Šādos apstākļos Apelācijas padome nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [EKL] 234. pants ir interpretējams tādējādi, ka tāda tiesa kā Apelācijas padome, kas izveidota ar [Eiropas skolu konvencijas] 27. pantu, ietilpst tā piemērošanas jomā un, tā kā tā pieņem nolēmumu pēdējā instancē, tai ir pienākums vērsties Tiesā?

2) Apstiprinošas atbildes uz pirmo jautājumu gadījumā, vai [EKL] 12. un 39. pants ir interpretējami tādējādi, ka tie liedz piemērot tādu atalgojuma sistēmu, kāda ir spēkā Eiropas skolās, jo šī sistēma, kaut arī tā ir tieši saistīta ar sistēmu, kas

attiecas uz Kopienas ierēdņiem, neļauj pilnībā ņemt vērā, pat ne ar atpakaļejošu spēku, naudas vērtības samazināšanos, kas izraisa attiecīgās dalībvalsts iestāžu norīkoto pasniedzēju pirktspējas samazināšanos?

- 3) Apstiprinošas atbildes uz otro jautājumu gadījumā — vai tāda atšķirīga situācija, kādā ir, pirmkārt, darbam Eiropas skolās norīkoti pasniedzēji, kuru atalgojumu nodrošina vienlaikus gan viņu izcelsmes valsts iestādes, gan Eiropas skola, kurā viņi strādā kā pasniedzēji, un, otrkārt, Eiropas Kopienas ierēdņi, kuru atalgojumu nodrošina tikai Eiropas Kopiena, ņemot vērā iepriekš minētajos pantos iekļautos principus, un kaut arī attiecīgajos statūtos ir tieša atsauce uz Kopienas Civildienesta noteikumiem, var pamatot to, ka maiņas kursi, kas izvēlēti, lai nodrošinātu līdzvērtīgas pirktspējas saglabāšanos, nav vienādi?”

Par Tiesas kompetenci

Tiesai iesniegtie apsvērumi

- ³⁰ Prasītāji pamata lietā, kā arī Komisija uzskata, ka Tiesa ir kompetenta izskatīt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko tai ir iesniegusi Apelācijas padome, un ka pēdējai minētajai ir ne tikai tiesības vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar EKL 234. panta trešo daļu, bet arī pienākums tajā vērsties ar šādu lūgumu.

Turpretim Eiropas skolām ir pretējs viedoklis, un tās līdz ar to piedāvā uz pirmo jautājumu atbildēt noliedzīgi.

- ³¹ Prasītāji pamata lietā un Komisija apstiprina, ka Apelācijas padome atbilst visiem kritērijiem, kurus izmanto, lai struktūru kvalificētu par “tiesu” EKL 234. panta izpratnē, un kuri ir noteikti Tiesas judikatūrā. Tādējādi Apelācijas padomei esot juridiska izcelsme, tā esot nodibināta uz pastāvīgu laiku, tās locekļi piedāvājot visas garantijas attiecībā uz neatkarīgu darbību, tās jurisdikcija esot obligāta, tā piemērojot tiesību normas, kā arī tā piemērojot tādas pašas procedūras, kādas piemērojot parastās tiesas un kas atbilstot sacīkstes principam. Komisija piebilst, ka Apelācijas padome šajā gadījumā pilda tiesas funkciju, izskatot strīdu starp prasītājiem pamata lietā un Eiropas skolām kā darba devēju.
- ³² Prasītāji pamata lietā un Komisija uzskata, ka, kaut arī Apelācijas padome tieši neieilpst kādas konkrētas dalībvalsts kompetencē, tā ir jāpielīdzina “kādas dalībvalsts tiesai” EKL 234. panta izpratnē. Tiesa 1997. gada 4. novembra spriedumā lietā C-337/95 *Parfums Christian Dior (Recueil, I-6013. lpp., 20.–26. punkts)* jau esot atzinusi, ka vairākām dalībvalstīm kopīga tiesa var tai uzdot prejudiciālus jautājumus. Šādu risinājumu tā esot pamatojusi ar EKL 234. panta teleoloģisku interpretāciju, ņemot vērā šī panta mērķi nodrošināt vienveidīgu Savienības tiesību interpretāciju. Šāds risinājums esot piemērojams arī attiecībā uz Apelācijas padomi, kas esot jāuzskata par vairākām dalībvalstīm un Savienībai kopīgu tiesu un kurai esot jāpiemēro Savienības tiesības tāpat kā valstu tiesām. Atļaujot Apelācijas padomei, kad tā interpretē Savienības tiesību normas, vērsties tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, it īpaši tiekot nodrošināts mērķis vienveidīgi interpretēt minētās tiesības.

- 33 Komisija atzīst, ka, protams, jebkura starptautiska tiesa nevar vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tikai tāpēc vien, ka tā piemēro Savienības tiesību normas. Taču šajā gadījumā runa esot par īpašu visām dalībvalstīm kopēju tiesu, kas aizstāj valstu tiesas, kuras citādi būtu kompetentas. Prasītāji pamata lietā apgalvo, ka neesot pieļaujams, ka dalībvalstis nepilda pienākumus, kas tām izriet no Līgumiem, jo tās ir noslēgušas Eiropas skolu konvenciju, kuras mērķis turklāt neesot acīmredzami ierobežot Savienības tiesību piemērošanu.
- 34 Komisija un prasītāji pamata lietā uzskata, ka tiktāl, ciktāl Savienība ir Eiropas skolu konvencijas līgumslēdzēja puse, šī konvencija, kā arī visas no tās izrietošās tiesības pilnībā ietilpst Savienības tiesībās. Prasītāji no tā secina, ka Tiesa ir kompetenta prejudiciāla nolēmuma veidā lemt gan par šo konvenciju, gan par Norikotā personāla statūtiem.
- 35 Eiropas skolas uzskata, ka no Eiropas skolu konvencijas 27. panta izriet, ka Apelācijas padome ir tiesa. Tomēr esot skaidrs, ka runa nav par valsts tiesu. Ja Tiesa tostarp iepriekš minētajā spriedumā lietā *Parfums Christian Dior* varēja paplašināt valsts tiesas jēdzienu, to attiecinot uz Beniluksa Tiesu, tad tas tā esot bijis tāpēc, ka intelektuālo tiesību jomā eksistē Savienības tiesiskais regulējums. Norikotā personāla statūtus vārot uzskatīt ne tik daudz par jomu, kurā pastāv Savienības tiesiskais regulējums, bet vienkārši par dalībvalstu atteikšanos no kompetences par labu Eiropas skolu struktūrām, lai pēdējās minētās varētu veidot savas attiecības ar tām pieejamajiem pasniedzējiem. Turklāt vērsšanās Beniluksa Tiesā preču zīmju jomā esot bijis pasākums, kas tika veikts valsts tiesās notiekošo tiesvedību ietvaros, kaut arī nepastāv nekāda saikne starp Apelācijas padomes īstenoto tiesas funkciju un valsts tiesu īstenoto funkciju.

Šajā gadījumā tikai tam vien, ka valsts tiesām var prasīt izpildīt Apelācijas padomes nolēmumus, neesot nekādas nozīmes.

- 36 Eiropas skolas uzskata, ka ar patiešām ciešajām saiknēm, kādas tām ir ar Savienību, nav pietiekami, lai Norīkotā personāla statūtus uzskatītu par Savienības tiesību sastāvdaļu. Kaut arī no Apelācijas padomes judikatūras izriet, ka vienlīdzīgas attieksmes un darba ņēmēju brīvas pārvietošanās principi ir pamatprincipi, kuri ir jāievēro Eiropas skolu struktūrām, tostarp Apelācijas padomei, no tā tomēr nevarot secināt, ka Eiropas skolu Padomes pieņemtie noteikumi ir jāpielīdzina Savienības tiesībām. Jautājumi, kas rodas, skar vienīgi attiecības, kādas Eiropas skolām ir ar tajās norīkoto personālu, neesot nekādai tiešai saiknei ar Savienības tiesībām. Šādos apstākļos Tiesa neesot kompetenta atbildēt uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko ir iesniegusi Apelācijas padome, jo nepastāv pietiekami cieša saikne ar šīm tiesībām.

Tiesas vērtējums

- 37 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai noteiktu, vai iestāde, kas iesniedz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ir uzskatāma par “tiesu” LESD 267. panta izpratnē — kas ir vienīgi Savienības tiesību jautājums —, Tiesa ņem vērā vairāku faktoru kopumu, kā, piemēram, vai iestāde ir izveidota ar likumu, vai tā ir pastāvīga, vai tās pieņemtie nolēmumi ir saistoši, vai tiesvedība tajā notiek atbilstoši sacīkstes principam, vai tā piemēro tiesību normas, kā arī vai tā ir neatkarīga (it īpaši skat. 1997. gada 17. septembra spriedumu lietā *C-54/96 Dorsch Consult, Recueil*, I-4961. lpp., 23. punkts; 2005. gada 31. maija spriedumu lietā *C-53/03 Syfait u.c.*, Krājums, I-4609. lpp., 29. punkts; 2007. gada 14. jūnija spriedumu lietā *C-246/05 Häupl*, Krājums, I-4673. lpp., 16. punkts, kā arī 2010. gada 22. decembra spriedumu lietā *C-118/09 Koller*, Krājums, I-13627. lpp., 22. punkts).

- 38 Kaut arī, kā norādīja visas ieinteresētās personas, kas iestājušās šajā lietā, Apelācijas padome atbilst visiem šiem kritērijiem un līdz ar to tā ir jākvalificē kā “tiesa” LESD 267. panta izpratnē, tomēr jāatzīmē, ka šīs tiesību normas formulējumā ir atsauce uz “kādas dalībvalsts tiesu”.
- 39 Jākonstatē, ka Apelācijas padome ir saistīta nevis ar “kādu dalībvalsti”, bet gan ar Eiropas skolām, kuras, kā ir noteikts Eiropas skolu konvencijas preambulas pirmajā un trešajā apsvērumā, ir uzskatāmas par *sui generis* sistēmu, kas, izmantojot starptautisku vienošanos, nodrošina sadarbību starp dalībvalstīm, kā arī starp dalībvalstīm un Savienību, lai Eiropas iestāžu pienācīgas darbības nolūkā nodrošinātu vienotu izglītību šo iestāžu personāla bērniem.
- 40 Tiesa patiešām iepriekš minētā sprieduma lietā *Parfums Christian Dior*, uz kuru atsaukušies prasītāji un Komisija, 21. punktā ir atzinusi, ka nepastāv nekāds derīgs iemesls, kāpēc tāda vairākām dalībvalstīm kopīga tiesa kā Beniluksa Tiesa nevarētu uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus tāpat kā jebkura šo dalībvalstu tiesa.
- 41 Tomēr Apelācijas padome nav šāda vairākām dalībvalstīm kopīga tiesa, kas pielīdzināma Beniluksa Tiesai. Ja, pirmkārt, Beniluksa Tiesas uzdevums ir nodrošināt vienvēidīgu trim Beniluksa valstīm kopīgo tiesību normu piemērošanu un, otrkārt, tiesvedība tajā ir posms, kas notiek valsts tiesās notiekošo tiesvedību ietvaros, kuru rezultātā tiek sniegta Beniluksa valstīm kopīgo tiesību normu galīga interpretācija (skat. iepriekš minētā sprieduma lietā *Parfums Christian Dior* 22. punktu), tad Apelācijas padomei nav šādas saiknes ar dalībvalstu tiesu sistēmām.

- 42 Turklāt, kaut arī Apelācijas padomi ir izveidojušas visas dalībvalstis, kā arī Savienība, tā tomēr ir starptautiskas iestādes struktūra, kas, neraugoties uz tās funkcionālajām saiknēm ar Savienību, tomēr ir formāli nošķirta no Savienības un dalībvalstīm.
- 43 Šādos apstākļos tikai ar to vien, ka Apelācijas padomei ir jāpiemēro Savienības tiesību vispārējie principi gadījumā, kad tā izskata strīdu, nav pietiekami, lai uz šo Apelācijas padomi attiecinātu jēdzienu “kādas dalībvalsts tiesa” un lai tā ietilptu LESD 267. panta piemērošanas jomā.
- 44 Prasītāji pamata lietā un Komisija tomēr uzskata, ka iespēja — pat pienākums — Apelācijas padomei vērsties Tiesā šāda strīda gadījumā, ir nepieciešama, lai nodrošinātu vienveidīgu minēto principu interpretāciju, kā arī efektīvu norīkotajiem pasniedzējiem no tiem izrietošo tiesību ievērošanu.
- 45 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka, kaut arī tiesību aizsardzības sistēmai, kāda ir izveidota ar Eiropas skolu konvenciju, patiešām ir iespējams paredzēt attīstību iepriekšējā punktā minētajā izpratnē, dalībvalstis ir tās, kurām ir jāveic reformas šobrīd spēkā esošajā sistēmā (pēc analogijas skat. 2002. gada 25. jūlija spriedumu lietā *C-50/00 P Unión de Pequeños Agricultores/Padome, Recueil*, I-6677. lpp., 44. un 45. punkts).
- 46 No visa iepriekš minētā izriet, ka Tiesa nav kompetenta atbildēt uz Eiropas skolu Apelācijas padomes iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ⁴⁷ Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Eiropas Savienības Tiesa nav kompetenta atbildēt uz Eiropas skolu Apelācijas padomes iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

[Paraksti]